

Hr Tiit Riisalo
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Teie: 21.06.2024 nr 2-2/1724-1
Meie: 15.07.2024 nr 1.4-2/3076-3

Seaduseelnõu kooskõlastamine

Austatud härra Tiit Riisalo

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium kooskõlastab avaliku teabe seaduse ja keeleseaduse muutmise seaduse eelnõu järgmiste märkustega.

1. Eelnõu § 1 (avaliku teabe seaduse muutmise) punktiga 1 luuakse Vabariigi Valitsusele volitused kahe uue riigi infosüsteemi kindlustava süsteemi kehtestamiseks: andmeedastuse nõusoleku süsteem (edaspidi *nõusolekusüsteem*) ja keskne volituste haldamise süsteem. Eelnõu § 1 punkti 2 kohaselt on nõusolekusüsteemi kasutamine kohustuslik kõigi riigi ja kohaliku omavalitsuse andmekogude pidamisel. Nõusolekusüsteemi kasutamiseks peab riigi infosüsteemi kuuluv (RIHAs registreeritud) andmekogu olema liidestatud X-teega. Meie hinnangul kulub selle nõude täitmiseks iga liidestamise kohustusega andmekogu kohta umbes 30 000 eurot, sest välja on vaja arendada vastavad X-tee teenused ning andmebaaside ja andmekogu ärireeglite ning ekraanivormide muudatused. Näiteks Maa-ameti otsesed kulud selle nõude täitmiseks riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogude osas oleksid kokku vähemalt 300 000 eurot. Seega tekivad täiendavad kulud ka juba toimivate andmekogude nõusolekusüsteemiga liidestamisel. Palume seletuskirja punktis 6 (seaduse mõjud) ja punktis 7 (Seaduse rakendamise seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad kulud ja tulud) täpsemalt lahti kirjutada andmekogude nõusolekusüsteemiga liidestamise kulude osa, tuues ära ka kulude kätteallikad. Seejuures tuleks hinnata mõju ka kohalikele omavalitsustele oma infosüsteemide nõusolekusüsteemiga liidestamisel.

Lisaks palume kaaluda vähem kulukate alternatiivsete võimaluste kasutamist andmekogude nõusolekusüsteemiga liidestamisel. Näiteks näha eelnõus ette erand, mille kohaselt ei laieneks nõusolekusüsteemi kasutamise nõue kõigile riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogudele, vaid ainult neile, milles töödeldakse isikuandmeid või muid andmeid, mille edastamiseks on vastava nõusolekusüsteemi kohaldamine asjakohane. Nõusolekusüsteemiga liidestamise nõuet võiks kohaldada üksnes sellisele andmekogule, mis väljastab haldajale keskses volituste haldamise süsteemis antavate volitusega seotud vajalikke andmeid.

Samuti tuleks eelnõus ette näha seaduse üldises korras jõustumise asemel hilisem seaduse jõustumisaeg, et seaduse rakendamiseks vajalike muudatuste tegemiseks jääks piisavalt aega, eriti mis puudutab kohustusliku nõusolekusüsteemi rakendamise seonduvat.

2. Eelnõu §-ga 2 (keeleseaduse muutmine) luuakse Vabariigi Valitsusele volitus asutada tõlkeandmekogu (edaspidi *tõlkevärv*). Seletuskirja punktis 2.2 on esile toodud, et „KeeleS muutmise seaduse eelnõu peamine eesmärk on võtta kasutusele tõlkevärv ja võimaldada riigiasutustele ja seoses nende tellitavate tõlgetega ka tõlkeettevõtjatele ja tavakasutajatele keskse tõlkeprojektide haldus- ja tõlkekeskkonna kasutamine, et tagada tõlgete kvaliteet ning aidata kaasa eesti keele elujõule digiühiskonnas. Lisaks võidab sellest ka erasektor, sest lõppastmes võimaldatakse tekkinud teavet ka avaandmete näol taaskasutada (tõlkemälud, millele ei kehti juurdepääsupiirangud)“. Kuna tellitud tõlked muutuvad taaskasutatavaks, palume seletuskirjas selgitada tõlgetega kaasnevaid autoriõigusi vältimaks võimalikke autoriõiguste rikkumist. Tulenevalt autoriõiguse seaduse § 5 punktidest 3 ja 4 ei kohaldata nimetatud seadust õigusaktide, haldusdokumentide ja kohtulahendite ametlikele tõlgetele ehk nende tõlgete suhtes autoriõigust ei teki. Samas muude teoste tõlgete suhtes autoriõigus tekib (vt AutÕS § 4 lg 3 p 21).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Lauri Läänemets
Siseminister regionaalministri ülesannetes

Kaie Küngas
5885 1370 kaie.kyngas@agri.ee

Diana Rammul
diana.rammul@agri.ee